

MÀSTER EN PSICOTERÀPIA INFANTIL JUVENIL APROFUNDIMENT DESENVOLUPAMENT I PRAXI PSICOTERAPÈUTICA

Modalitat presencial i/o online

2 anys de durada

1.500 hores lectives i pràctiques

60 ECTS (European Credit Transfer System)

DESTINATARIS

Llicenciats / Graduats en Psicologia, Medicina, Psicopedagogia, Magisteri, Infermeria i altres titulacions de el camp de la salut i l'educació.

Professionals Sanitaris, Professionals de el camp de l'educació i la pedagogia.

OBJECTIUS

Capacitar-se per l'atenció psicoterapèutica i psicopedagògica a nens, adolescents i les seves famílies, des d'un coneixement profund de el desenvolupament psíquic i un domini de la psicopatologia que afecta la infància i l'adolescència.

Professionalitzar-se en els camps de la psicoteràpia i la psicopedagogia infantil juvenil de la mà de psiquiatres, psicòlegs clínics, psicoterapeutes, metges, psicopedagogs amb una àmplia trajectòria i experiència destacada en els àmbits de la psicoteràpia, la psicopedagogia i la protecció de la infància.

Dominar els fonaments de la psicopatologia psicodinàmica per comprendre les símptomes actuals que afecten nens i joves, i poder elaborar un diagnòstic complet, i establir una orientació terapèutica i / o psicopedagògica, permetent donar resposta a les necessitats d'infants, joves i les seves famílies.

Acostar-se als diversos dispositius i institucions implicats en la salut i el benestar de la infància i l'adolescència, comprenent l'especificitat de la feina en cada servei, i acostant-se així a la realitat assistencial.

Observar i aconseguir una mirada clínica a través de les pràctiques, aprendre la dinàmica professional i entendre les línies d'actuació i els models terapèutics dels diversos entorns professionals implicats en el benestar de la infància.

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia de el curs està pensada per donar una àmplia formació teòric- clínica que permeti la necessària interrelació entre la pràctica i els coneixements teòrics. Orientada a la professionalització de l'alumnat, la metodologia docent estableix ponts entre les bases teòriques i la pràctica professional als àmbits d'atenció a la infància i l'adolescència.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

Avaluació continua dels aprenentatges assolits a través dels debats que precedeixen a les exposicions teòriques. Avaluació continua de les capacitats d'aplicació i de les destreses en l'àmbit professional en el marc dels mòduls professionalitzadors. Avaluació ponderada dels treballs teòrics finals de cada mòdul acadèmic

PROGRAMA

PRIMER ANY

Organització i desenvolupament de l'psiquisme: l'estructuració Subjectiva

Crèdits: 4 ECTS

Continguts:

- De'l cos erogen a les identitats sexuals:
 - Coordenades de l'enfocament psicoanalític.
 - La noció de cos. Erogeneidad.
 - Una Odissea particular: de Narcís a Èdip. Introducció a l'Narcisisme.
 - La rotonda de l'Complex d'Èdip.
 - Models pulsionals. A. Pulsions sexuals versus pulsions de l'jo o d'autoconservació.
 - Models pulsionals. B. Pulsió de vida versus Pulsió de Mort
 - Els processos identificadors.
 - El cicle vital. Crisi vitals.

- L'estructuració de l'psiquisme:
 - L'Inici de l'psiquisme.
 - Passatge de la immaduresa a les primeres formacions psíquiques.
 - La importància de la trobada.
 - El jo ideal.
 - Primera tòpica.
 - El funcionament mental i la mentalització.
 - L'ideal de l'jo
 - Segona Tòpica.
 - Capacitat simbòlica.
 - El Superyo

Objectius

En aquest mòdul estudiarem les bases teòriques (metapsicològiques) de l'estructuració de l'psiquisme. Això ens permetrà:

- Entendre les diferent patologies que pot presentar el nen i l'adolescent, des de la neurosi fins al TEA, TDH, TOC, TAG, entre d'altres.
- Entendre les bases de la tècnica i de les seves variacions, permetent ser creatius com a terapeutes a l'hora de construir i utilitzar eines terapèutiques.
- Entendre les relacions que s'estableixen entre pares i fills, les sanes i les patològiques, per així poder crear les bases de coneixement útil per al treball amb pares.

Psicopatologia I

Crèdits: 2 ECTS

Continguts

- Conceptes fonamentals de psicopatologia:

- o Neurosi
- o El concepte de neurosi des de Freud
- o Síntoma
- o conflicte
- o Repressió
- o Defensa
- o Trauma-FANTASMA

- Fòbia

- o Les pulsions
- o Les defenses
- o Les relacions d'objecte

- Histèria

- o Les pulsions
- o Les defenses
- o Les relacions d'objecte

- Neurosi Obsessiva

- o Les pulsions
- o Les defenses
- o Les relacions d'objecte

Objectius

- Dominar els fonaments de la psicopatologia psicodinàmica per a una comprensió completa dels símptomes que afecten la infància i l'adolescència.
- Adquirir els coneixements fonamentals sobre psicopatologia psicoanalítica a partir d'abordatge d'autors clàssics i contemporanis.
- Entendre la patologia des d'una perspectiva global que respecti la subjectivitat
- Conèixer els principals trastorns que afecten la infància i l'adolescència,
- Comprendre els processos que els sustenten i arribar a les bases per a l'elaboració d'un diagnòstic

Psicopatologia II

Crèdits: 2 ECTS

Continguts

PSICOSI INFANTIL

- El naixement psíquic. Integració de la sensorialitat, la motricitat i les emocions al voltant de les experiències amb el primer objecte. Sintonia afectiva i ritmes compartits. De la vivència de satisfacció pulsional (Freud) a el món representacional. El autoerotisme.
Narcisisme com a fase i estructura. El naixement de el Jo.
- La cèl·lula narcisística mare-nadó. El holding (Winnicott) i la unitat psicosomàtica. Obertura de l'espai transicional i desenvolupament simbòlic. La terceritat.
El lloc de l'infant en l'inconscient parental. Exclusió i atrapament en la cèl·lula narcisística.
- Patologies severes en la primera infància. Fallada en les interaccions precoces.
Autisme infantil precoç (Kanner).
Un món d'objectes inanimats. Autisme primari i secundari. separació i angoixes impensables.
- Incomunicació i aïllament defensiu.
L'encapsulament autosensorial: objectes i figures de sensació autista (F. Tustin)
Desmantellament (D. Meltzer). Uni i bidimensionalitat. Adhesivitat i concretud.
Funcionaments l'espectre autista. El nen i el jove Asperger.
- La psicosis confusional.
El atrapament en la cèl·lula narcisística i la psicosis simbiòtica (M. Mahler).
Exclusió de el tercer.
La confusió com a defensa enfront de la separació. Indiscriminació entre el jo i el no / jo. Terror a la separació i a l'absorció.
- Psicosis desorganitzada de l'infant més gran.
Similituds amb l'esquizofrènia adulta. Polimorfisme simptomàtic.
Deliri i al·lucinació. Joc i dibuix.

Objectius

- Dominar els fonaments de la psicopatologia psicodinàmica per a una comprensió completa dels símptomes que afecten la infància i l'adolescència.
- Adquirir els coneixements fonamentals sobre psicopatologia psicoanalítica a partir d'abordatge d'autors clàssics i contemporanis.
- Entendre la patologia des d'una perspectiva global que respecti la subjectivitat
- Conèixer els principals trastorns que afecten la infància i l'adolescència, comprendre els processos que els sustenten i arribar a les bases per a l'elaboració d'un diagnòstic

Psicopatologia de la criança: Interaccions, vincle i discurs parental.

Crèdits: 3 ECTS

Continguts

- Presentació clínic teòrica de la integració dels nous coneixements sobre el sistema interactiu i el sistema de vincle (que permeten que el nadó rebi els estímuls humans que li permetran convertir-se en persona) a la psicopatologia de la criança.
- Integració als coneixements aportats per la psicopatologia psicodinàmica i els coneixements aportats per la psicoanàlisi el desenvolupament i funcionament de l'aparell psíquic.
- La parentalitat com a procés psicològic de canvi que pot quedar pertorbat per problemes psicopatològics o de caràcter de l'adult i pertorbar el sistema cuidador en la seva funció de estructurador de l'psiquisme de l'infant.
- Introducció a nocions de pediatria
- Introducció a les neurociències: el desenvolupament neural i les primeres relacions

Objectius

Comprendre la importància de les primeres relacions amb el nen per a l'establiment de la salut i la patologia posterior. ¿Quin lloc ocupa el nadó a l'discurs dels seus pares?

El nen i l'escola: processos, fenòmens i recursos educatius

Crèdits: 3 ECTS

Continguts

- Bases psíquiques per l'experiència emocional d'aprendre, dins i fora de l'escola
 - o La importància de l'desig per al futur alumne. La desmotivació en l'alumnat.
 - o La creació i desenvolupament de la capacitat simbòlica.
 - o El principi de realitat i el procés secundari necessaris per poder aprendre
 - o El narcisisme constitutiu: excessos i dèficits. Repercussions en els aprenentatges
 - o Els processos adaptatius. L'angoixa de separació. La soledat. La autoafirmació.
 - o El vincle pares-fill i les relacions mestre-alumnes.

- L'escola: escenari i actors. Fenòmens escolars contemporanis.
 - o Què tenir en compte de cada espai escolar?
 - o Tipologia de mestres i alumnes Quins aspectes cal tenir presents?
 - o Les famílies i la institució escolar
 - o Models d'aprenentatge i ensenyament

- Etapes escolars.
 - o El nen a l'escola de 0-3 anys.
 - o El nen a l'escola de 3-6 anys.
 - o El nen a l'escola de 7-12 anys.
 - o L'alumne adolescent a l'ESO.

- Aportacions de Freud i Piaget en el món de l'educació.
- Pre-requisits per a l'aprenentatge de la lecto-escriptura.
- Dificultats d'aprenentatge o dificultats emocionals?
 - o Síntomes, avaluació i abordatge. Com prevenir-les?
- La intel·ligència. Altes i baixes capacitats. La interpretació qualitativa de l'WISC-V.
- La dislèxia.
- Tractaments psicopedagògics des de la psicoanàlisi versos a les reeducacions i reforços escolars.
- El psicòleg escolar.
- Casos pràctics.

Objectius

- Ens proposem entendre com cal anar estructurant l'aparell psíquic per poder aprendre a identificar quines poden ser les causes de les dificultats en els aprenentatges i aprendre a intervenir mitjançant la psicopedagogia clínica psicoanalítica.
- També, abordarem el paper de l'psicòleg-psicoterapeuta amb ia l'escola i analitzarem els diferents espais, personatges i fenòmens en la institució escolar.
- El marc de referència teòric i pràctic de les classes serà la psicoanàlisi i el constructivisme.

Psicodiagnóstico y psicoterapia con niños y adolescentes

Crèdits: 4 ECTS

Continguts

- L'especificitat de l'procés diagnòstic en nens i adolescents
- Característiques de la derivació i de la demanda. La comunicació amb l'escola.
- El joc i les tècniques projectives en l'etapa diagnòstica.
- La importància de l'dibuix i la seva interpretació (HTP, Família, Nen sota la pluja, etc.)
- Les entrevistes amb els pares. El lloc de l'infant en el discurs parental
- La infància en l'era de la hiperconnexió
- La devolució i l'orientació terapèutica a l'pacient i als seus pares.
- La societat líquida: vincles fràgils i inestables.
- Els ideals actuals de la cultura: eterna joventut i poc compromís.
- El predomini de la imatge davant de la paraula. Les marques en el cos
- L'estructura adolescent: l'enfrontament a la sexualitat i la mort.
- La difícil tasca dels adolescents per consolidar identifications i ideals que els possibilitin la seva marxa a la vida.
- L'impacte de l'adolescència en els pares: el pas de el temps i la reactualització de la seva pròpia adolescència.
- L'augment de certes patologies: el buit, trastorns en l'alimentació, addiccions: drogues, pantalles, videojocs.
- Tractament dels adolescents: característiques i dificultats.

Objectius

Introduir-se en la pràctica clínica psicoanalítica a partir de l'aplicació de el coneixement en psicopatologia per a l'elaboració d'un psicodiagnositco complet que permeti l'establiment de la orientació terapèutica més adequada

Pràctica Professional I

Créditos: 5 ECTS

Continguts

- Realització de Pràctiques Professionals en diversos centres d'atenció a la infància i l'adolescència de manera que la ECPNA té conveni de col·laboració:
 - Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIATs)
 - Centres de Salut Mental Infantil Juvenil (CSMIJs)
 - Hospitals de Dia
 - Fundacions Hospitalàries
 - Escoles d'Educació Especial
 - Centres Sanitaris

- Participació en Seminaris d'acostament a l'Treball en Xarxa i la Salut Mental Comunitària: recorregut per les diverses institucions i dispositius que operen en el territori. La importància de la xarxa assistencial

- Participació en Sessions Clíniques: seguiment de l'abordatge d'un cas clínic

Objectius

- Observar el funcionament d'una institució d'atenció a la infància i l'adolescència
- Col·laborar amb l'equip
- Observació de casos
- Treball al voltant dels casos observats en l'espai de supervisió: seguiment de l'establiment d'una hipòtesi diagnòstica i la posterior orientació terapèutica

SEGON ANY

Introducció a les diverses corrents de pensament psicoanalític: l'escola anglesa i l'escola lacaniana

Crèdits: 3 ECTS

Continguts

- Les aportacions de Jacques Lacan:
 - o Subversió de l'subjecte. Trauma, símptoma i fantasma.
 - o L'organització pulsional infantil.
 - o Els límits de el complex d'Èdip. El desig de la mare i la funció pare.
 - o La clínica borromea: Reial - Simbòlic - Imaginari

- Les aportacions de Melanie Klein:
 - o El món dels objectes interns
 - o Sobre la teoria de l'ansietat i la culpa a Klein
 - o Posició esquizo-paranoide i posició depressiva.
 - o Els casos clínics de Klein. Conceptes tècnics que Klein introdueix.

Objectius

Assolir els principals postulats teòrics de la revisió i ampliació de la teoria psicoanalítica que fan Melanie Klein, Jaques Lacan i els autors que segueixen i amplien les seves aportacions. Conèixer les repercussions d'aquestes introduccions en la tècnica i intervenció amb nens i adolescents

Clínica Psicoanalítica amb nens i adolescents

Crédits: 4 ECTS

Continguts

- De la diagnosi a la psicoteràpia.
Aliança Terapèutica
- L'enquadrament.
Necessitat i finalitat de l'enquadrament.
- La transferència.
Les múltiples transferències.
El parell transferència- contratransferència.
- La interpretació de el joc.
Joc i "enactment"
El joc com a discurs
- La interpretació de l'dibuix.
- La interpretació dels somnis i els contes.
Els mites dels nens contemporanis.
- El procés diagnòstic: en l'adolescència els diagnòstics també s'escriuen amb llapis.
L'adolescència com a paradigma de l'trastorn narcisista.
- Els adolescents i el complex de Telèmac.
- El procés terapèutic: indicacions.
- El lloc de l'terapeuta: el suposat saber o la certesa el no saber?
- Les transferències amb el terapeuta. La transferència a l'estil Facebook en l'actual modernitat líquida
- El lloc dels pares en la teràpia dels seus fills. Entrevistes, abordatge familiar, aliances i resistències
- Els recursos terapèutics: assenyalament, interpretació, acompanyament, Construcció d'altres models identificatoris enfront de la desidentificació adolescent. El treball amb les estructures de la 2 tòpica.
- Fi, interrupció, reinici. Els avatars de la feina amb els adolescents.
- L'abordatge en les institucions públiques. La xarxa assistencial.

Objectius

Apropar l'alumnat a la realitat clínica de la feina amb nens, adolescents i les seves famílies

Dominar les tècniques de diagnòstic i intervenció

Els nens i els seus entorns familiars. Diversitat i actualitat

Crèdits: 3 ECTS

Continguts

1. Canvis en la societat actual i la seva repercussió en els nous models familiars.

- Tècniques de reproducció assistida i el seu reflex en els models de família.
- Famílies monoparentals.
- Famílies homosexuals.
- Maternitat subrogada.

2. Adopcions.

- Filiació, origen, pertinença.
- Parentalitat biològica i parentalitat adoptiva.
- Fill adoptat. Pares adoptats.

3. Efectes en els fills de la desprotecció parental després del divorci.

- Dissolució de l'enllaç a la parella i efectes en els fills.
- "Els nens no es divorcien".
- Pares abandonats.
- Protegir els fills de les desavinences dels pares després de la ruptura.

4. Violència intrafamiliar.

- Maltractament.
- Violència sexual.

5. Identitat sexual.

- Identificacions: primàries, secundàries, edípiques.
- Constitució de la identitat.
- Identitat i gènere.
- Transsexualitat en la infància.

6. Mentides en la infància.

- El valor de la mentida.
- La mentida infantil com a indicador de el desenvolupament.
- Mentides i veritats en relació a l'origen.

7. Dols y pèrdues en la infància.

- Pels pares omnipotents.
- Per la bisexualitat constitutiva.
- Per la infància mateixa.

8. Parlem amb els nens de l'sexe i de la mort.

- Interès de l'infant pel sexe.
- Teories sexuals infantils.
- Idees sobre la mort durant la infància.

Objectius

Establir les bases per a entendre la família com a primer context de socialització
Ofereix les eines teòriques i tècniques per treballar amb les família

La psicopedagogia clínica: Una altra manera d'intervenir en les dificultats d'aprenentatge i escolars

Crèdits: 3 ECTS

Continguts

- Bases psíquiques, emocionals i cognitives en el procés d'aprenentatge
- La psicopedagogia clínica. Què és?
- Dificultats en la capacitat simbòlica. Com millorar-la?
- Avaluació i diagnòstic de les dificultats d'aprenentatge específiques (DAE) a través de casos clínics
- Abordatge psicoterapèutic en les DAE, acompanyat de casos pràctics.
- L'escola inclusiva (tae i tc). Recursos i eines.
- El psicoterapeuta en i amb l'escola. Intervencions dins i fora de la institució escolar.

Objectius

Ens proposem donar els recursos i les eines tècniques necessàries, per poder diagnosticar i intervenir en els alumnes que presenten dificultats d'aprenentatge, a través de la psicopedagogia clínica d'orientació psicoanalítica. Serà un abordatge principalment pràctic a través de la presentació de casos clínics

La construcció de la subjectivitat

Crèdits: 4 ECTS

Continguts

- Alteritat i corporalitat. Bases de la subjectivitat.
- La família, la fratria i el grup com a elements constituents.
- L'actitud davant la vulnerabilitat, la malaltia i la mort.
- El paper de la fantasia i la imaginació en l'entramat de l'món intern.
- Construcció de la intimitat en l'època de les xarxes socials.
- L'ordre simbòlic i el procés civilitzador.
- El narcisisme com a estructura
- Cos erogen. Creació i funció de l'autoerotisme i la tendresa.
- Sistema ideal i superyo, les seves relacions. Les diferents identifications.
- El trauma. la quantitat com a destinació
- Mentalització i capacitat simbòlica
- El camí de l'infant cap al control pulsional

Objectius

Comprendre la complexitat de la construcció de la identitat i la subjectivitat en el marc de les relacions forjades en la infància entre el propi cos, la família i les oportunitats i prohibicions de l'entorn.

Psicopatologia amb nens i adolescents

Crèdits: 4 ECTS

Continguts

NEUROSIS

- Neurosi infantil: Els símptomes i les seves causes.
 - o Fòbies i pors: el normal i el patològic.
 - o Síntomes obsessius
 - o Manifestacions histèriques en la infància: el lloc de el cos.

- El període de latència: Què és allò denominat latència per la psicoanàlisi?
 - o Manifestacions neuròtiques durant la latència:
 - inhibicions
 - dificultats en l'aprenentatge
 - dificultats en la tolerància a l'autoritat
 - símptomes fòbics
 - dificultats en l'establiment de relacions
 - Angoixa

- Adolescència:
 - o Síntomes i problemàtiques en l'adolescència d'avui:
 - Adolescència i sexualitat: l'adolescent i el cos
 - Trastorns alimentaris
 - Adolescència i transgressió de la llei.
 - L'adolescent aïllat: tristesa, malenconia, depressió. ¿Normalitat?
 - Adolescència i agressió

PSICOSI A L'ADOLESCENT

1. La psicosi en l'obra de Freud. La desestimació (Verwerfung) d'una realitat insuportable. Potencialitat psicòtica (P. Aulagnier). Descompensacions psicòtiques en l'adolescència.
2. Singularitat dels quadres post-autistes i asperger. La generació d'un buit psíquic. Embolcalls sensorials, desmantellament i adhesivitat. El mur racional, l'absència de projecció i els interessos sectoritzats. Obsessivitat.

PATOLOGIES DEL NARCISISME NO psicòtiques A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

3. Organització edípica i narcisista de l'psiquisme.
El jo ideal. Desmentida (Verleugnung) i escissió de l'jo.
Narcisisme patològic en la infància.
4. Formes de indiferenciació subjecte-objecte en l'obra de Freud.
Els dobles. Angoixa de separació i d'intrusió. Indefinició de les representacions de si i de la identitat.
5. Narcisisme i pulsio de mort. El trauma infantil precoç i la seva repetició. Fallada en la construcció de l'estructura encuadrante (A. Green).
Addiccions.
6. La clínica de l'buit. Desinvestimiento.
Traumatofilia. Anorèxia. bulímia
7. Àrees psíquiques. El funcionament límit.
La clínica de l'pacient fronterer segons Otto Kernberg.
André Green i la patologia dels límits.
8. Patologies límit en la infància. El fals self.
Trastorns de el pensament i la simbolització. Hiperactivitat.

Objectius

o Aprofundir en les diferents maneres en què es manifesta la neurosi en cada període de desenvolupament.

o Conèixer i identificar els símptomes propis de cada etapa evolutiva: infància, latència i adolescència.

o Diferenciar aquelles manifestacions que es consideren normals, pròpies de cada període, d'aquelles que són patològiques i requereixen tractament.

Pràctica Professional II

Crèdits: 5 ECTS

Continguts

- Realització de Pràctiques Professionals en diversos centres d'atenció a la infància i l'adolescència de manera que la ECPNA té conveni de col·laboració:
 - o Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIATs)
 - o Centres de Salut Mental Infantil Juvenil (CSMIJs)
 - o Hospitals de Dia
 - o Fundacions Hospitalàries
 - o Escoles d'Educació Especial
 - o Centres Sanitaris

- Participació en Seminaris d'acostament a l'Treball en Xarxa i la Salut Mental Comunitària: recorregut per les diverses institucions i dispositius que operen en el territori. La importància de la xarxa assistencial

- Participació en Sessions Clíniques: seguiment de l'abordatge d'un cas clínic

Objectius

- Observar el funcionament d'una institució d'atenció a la infància i l'adolescència
- Col·laborar amb l'equip
- Observació de casos

- Treball al voltant dels casos observats en l'espai de supervisió: seguiment de l'establiment d'una hipòtesi diagnòstica i la posterior orientació terapèutica

Trabajo Fin de Máster

Crèdits: 4 ECTS

Continguts

- Elaboració personal i creativa d'un Treball Final de Postgrau que vinculi els coneixements adquirits de caràcter teòric a l'anàlisi d'un cas.

Objectius

- Articular teoria i clínica
- Aplicació dels coneixements teòrics
- Anàlisi d'un cas clínic